

572
1957

საქართველოს
საბავშვო ჟურნალი

ბავშვთა

რედაქცია, ტფილისი
ლ. ბერიძის ქუჩა, 10
და შინა ქარხნული, სწავლობს
საბავშვო კლასები

№ 4

საბავშვოთა სამ საბავშვო ორგანიზაციის
შეგნატი მუშაობის შესახებ

საბავშვო
1957

6. პარაშუტნიკი

პელოია ულიანოვი

ნახატები ქ. მახარაძისა

მინდა გიამბოთ, თუ რა ბედნიერება მხვდა წილად ჩემს ბავშვობაში. დიდი ხნის წინათ, როცა ვლადიმერ ილიას-ძე ლენინი პატარა ბიჭი იყო, ჩვენ ერთად ვთამაშობდით და ვერთობოდით. მისი დედა, მარია ალექსანდრეს ასული ულიანოვა და დედაჩემი—მკვიდრი დები იყვნენ.

ვალოდია ულიანოვი სიმბირსკში დაიბადა, ვოლგის პირას, და გიმნაზიის დამთავრებამდე იქ ცხოვრობდა. ახლა იმ ქალაქს ულიანოვსკი ჰქვია.

ზაფხულობით ულიანოვების ოჯახი დასასვენებლად სოფელ კოკუშინოში მიემგზავრებოდა ხოლმე. ჩვენც ყაზანიდან იქ ჩავდიოდით.

მას შემდეგ მრავალმა წელმა განვლო, მაგრამ ვალოდის სახე ისე ნათლად მიდგას თვალწინ, თითქოს ეს გუშინ იყო.

6 3 0

სოფელ კოკუშინოს პატარა მდინარე ჩამოუდიოდა. ჩვენთვის ყველაზე დიდი სიამოვნება ბანაობა იყო და დილიდან საღამომდე წყალში ვჭყუშებოდავართ.

ერთხელ მდინარის პირას ძველი ნაღვი ვიპოვეთ. შიგ თხუთმეტი კაცი თავისუფლად დაეტეოდა, მაგრამ ნაღვი მთლად დამპალი იყო, ალაგ-ალაგ წყალი შესდიოდა და სამ-ოთხ ბიუსაც რის ვაი-ვაილობით გვიძღვებდა.

ნავს ნიჩბების მაგიერ ბორბლები შევუდგით, ღერძი ჩვენ თვითონ გამოვთალეთ და შუაში სახელურები მივაქედეთ. მერე ნაღვი წყალში შევაცურეთ და ჩვენც შიგ ჩავსკუპდით. ყველას საქმე გაგვიჩნდა: ერთი მესაქე იყო, მეორე ღერძის სახელურებს ატრიალებდა, მესამე კი ნავიდან წყალს ხაბავდა. სვირობით გული რომ ვიჯერეთ, გადავწყვიტეთ, სხვა ამხანაგებიც გავვესვირებინა. შევიკრიბეთ

გქვსი ბიჭი, თუშცა ქარგად ვიცოდით, რომ ნაღი ასეთ სიმძიმეს ვერ გაუძლებდა და ჩაიძირებოდა.

— მით უკეთესი, ვნახოთ, ვინ როგორ გადაირჩენს თავს!— წამოიძახა ვალოლიამ.

ვალოლიას სიტყვებით წაქეზებულებმა თამამად მივაშურეთ „ორთქლის გემს“, ანდა როგორც ვალოლია უწოდებდა, — „ხელის გემს“.

ფესხაცმელები რომ არ დაგვევლეზბოდა, გავიხადეთ და ნაღის კიჩოზე დავაწყვეთ, რადგან „გემის დაღუპვის“ შემთხვევაში ნაპირზე აღვიღოთ გავიტანდით. ვალოლიამ კი ჩექმები ნაპირზე დატოვა და ჩვენც გვიჩრია, ასე მოვქცეულიყავით, მაგრამ მის რჩევას ყური არავინ ათხოვა.

როგორც ვფიქრობდით, სწორედ ისე მოხდა: ნაღი ხელ-ხელა აივსო წყლით და მდინარის ფსკერისაკენ დაეშვა.

თავის გადარჩენაზე ვინლა ფიქრობდა! ყველანი ჩექმებს მივცვივდით. რაც ხელში მოგვხვდა, ნაპირზე ვისროდეთ, მაგრამ ერთმა ბიჭმა მარტო ცალ ჩექმას დასტაცა ხელი, მეორე კი ჩაიძირა.

— მოდი ახლა და იხტუნე ცალ-ფეხზე, — იხუმრა ვალოლიამ.

ყველას ფუჟკური აგვიტყდა. მარტო დაზარალებულის არ ეკინებოდა.

ბიჭებმა მოვითათბირეთ, რომ ჩექმა უთუოდ გვეპოვა. ახლომახლო ჩირგვებზე ვასაშრობად მივაფინეთ სველი ტანსაცმელი, რიგრიგობით ჩავუვინეთ და მაინც ვერაფერს გავხდით: ხან წყლის ხაუს წავატანდით ხელს, ხან კორძებს ამოვათრევდით, მაგრამ იმ საწყალის ჩექმას ვერ იქნა და ვერ მივაგენით.

ყველამ ხელი ჩაქინა, — ალბათ, წყალმა წაიღო და ძებნას დავეხსნათო; თანაც ამდენი ჩახტომით მდინარე ამიღერა და ყურებში წყალი ჩავვიღა.

— არა უშავს რა, თავს ბალიშზე რომ დავედებთ, წყალი თავისით გამოვა! — თქვა ვალოლიამ, — ჩექმას კი წყალში ხომ ვერ დავტოვებთ! თქვენი არ ვიცი და მე კი ისევ მოვძებნი.

თქვა თუ არა, ისეუბა და თავით წყალში გადაეშვა. მალე ისევ გამოჩნდა, თან ხელში რალაც ეკავა. გვეგონა, კიდევ კორძი ამოათრია, მაგრამ ეს უკვე დაკარგული ჩექმა იყო.

თარგმანი შ. შონიასი

7269

მითარ პეპამ

ნახატები მ. არინიზილისა

ავშობაში ბევრი ღამაში ზღაპარი მომისმენია, რომლებმაც შემაყვარეს ჩემი სამშობლო, მისი შრომისმოყვარე ხალხი, საქართველოს ღამაში მთაბარი. მაგრამ ქართულ ზღაპრებში უცხო ქვეყნებზეც გამეგონა, მათ შორის ზღაპრულ და შორეულ ჩინეთზეც.

მას შემდეგ დიდი დრო გავიდა, ბევრმა წყალმა ჩაიარა, მაგრამ ჩინეთის ნახვის სურვილი მაინც არ დამღვია.

აი, დადგა ჩემი მოგზაურობის დროც. ავიკარ გულანაბალი და გაუღდექი შორ გზას. მატარებელში თორმეტი დღე-ღამე დავყავი და მეცამეტე დღეს ჩინეთის დედაქალაქ პეკინში გაეჩნდი.

პეკინი ძალზე დიდი ქალაქი ყოფილა. იგი ვაკე ადგილზეა გაშენებული და მრავალი მილიონი მოსახლე ცხოვრობს.

როგორც კი სადგურიდან გავედით, ზღვა ხალხი დავინახე. ბევრი მათგანი ველოსიპედით მიემგზავრებოდა, ბევრს კი რიქშას ველოცეტი მიარწევდა. მე ძველთაგან გამეგონა რიქშას მძიმე ზვედრზე; ისინი ხომ მთელი დღის განმავლობაში ეტლში შებმული დარბოდნენ მზით გავარჯარებულ ქვაფენილზე და ღონენიხდილებს ფეხისგულებიდან სისხლი სდიოდათ.

მაგრამ ასე აღარ არის ახალ ჩინეთში, იმ ქვეყანაში, სადაც დიდი და პატარა სოციალიზმს აშენებს, სადაც ადგილი აღარ აქვს ერთი ადამიანის მიერ მეორის ჩავერას.

ღიახ, მე ენახე ჩინელი რიქშა, მაგრამ რა დიდი განსხვავებაა ახლანდელსა და ძველ რიქშას შორის! ახალ ჩინეთში რიქშა თვითონ კი არ დარბის, როგორც წინათ იყო შემოღებული, — ველოსიპედზე ზის და უკან ორთვალზე შემდგარ ორადგილიან ძარას მიაჯივრებს. იგი ადვილად ატრიალებს ველოსიპედის სატერფულებს და სარკესავით სწორ გზაზე მიაქანებს ეტლს. რიქშა ახლა მხოლოდ რვა საათს მუშაობს, კარგად იკვებება

და როცა მგზავრი არა ჰყავს, ეტლში მოკეცილი, მუხლს მუხლზე გადასდებს და დასვენებული ახალ ვახუტს კითხულობს.

ქუჩაში უამრავ ველოსიპედებს შორის ერთი უჩვეულო ველორიქშა შეენიშნე. რიქშას უკან ეტლში ჩადგმული ჰქონდა ლერწმის თვახდილი ვალია. შიგ ოთხი პატარა ბავშვი იჯდა, რომლებსაც ცხვირები გამოეყვით, უკანმოაყოლ ველორიქშებს ხელს უქნევდნენ და ქრიაშულით თავიანთ მძღოლს მიმართავდნენ:

— გვეწვეიან, ძია!

— არ გავვასწრონ!

ლონიერი და კეთილი რიქშა კი ამშვიდებდა:

— ვერ გავვასწრებ!—და მოტიკტიკე ბავშვებით საესე ვალია-ეტლს საბავშვო ბალისაკენ მიაქროლებდა. მათ ყველა გზას უთმობდა, თავაზიანად წინ უშვებდა, რადგან ხედავდნენ, რომ ეტლში პატარა ჩინელები ისხდნენ. მილიციელიც კი გაცინებული ესალმებოდა მზიარულ სამთვალა ვალიას.

ასე სკოდნიათ ჩინეთში: დილაადრიან საბავშვო ბალის მსახური ველოეტლით ჩამოუვლის სახლებს, შიგ ჩადგმულ ლამაზსა და მოხერხებულ ვალიაში ოთხ პატარა ბავშვს ჩასხამს და ჰაიდა!.. მშობლებს აღარ სჭირდებათ ბავშვების ხელით მიყვან-მოყვანა. პატარებისათვის კი დიდი სიამოვნებაა დღეში ორჯერ მზიარულ მგებობრებთან ერთად ველოეტლით გასეირნება. თან, თუ რიქშაც მარჯვე ძია გამოდგა—სიმძღვრა ეხერხება და წინ ვერაუენ გაუსწრებს.—მაშინ ბავშვების სიხარულს სახლვარი არა აქვს.

ჩინელებს მშვენიერი საბავშვო ბალები აქვთ. თითქმის ყველა ჩინელმა ბავშვმა იცის ფერადი ქალღვლებისაგან ზღაპრული სათამაშოების გამოკრა, მრგვალი ბურთების ვაბერვა, პეწიანი ჩირაღდნების გაკეთება და ბუნების ლამაზი სურათების დახატვა. ამიტომ, როცა საბავშვო ბალის შენობაში შედიხართ, თვალში გეცემათ ლამაზად მორთული დერეფნები და ოთახები. ყველგან ჰკიდა ბავშვების ნახელავი:

ოქროსფრთიანი ლამაზი ფარშევაწვები, ფრინველების დედოფალს რომ უწოდებენ ჩინელები;

აბრეშუმის ზონრებზე ასხმული, ქარავანივით ერთიმეორეზე მიბმული გრძელხორთუმა, კეთილი და ადამიანის ერთგული გოლიათი სპილოები;

ოქროსქოჩრიანი ღონიერი და გულადი ღომები, რომლებსაც ჩინელები ცხოველების მფეფ აღიარებენ; სიკეთის მომტანი ოქროს თევზები—ქართულ ზღაპრებში რომ გავვიგონა:

მოკიკიკე ჩიტები, მგალობელი ბულბულები, მშიშარა

კურდღლები, მოკუნტრუმე და ელამი ბაჭიები, ტყის ზღვის მრავალი ცხოველი, მაგრამ... მელია კი არა!

— რატომ არ გიყვართ მელია?

— იმიტომ, რომ ცრუბენტელა და მატყუარაა!— მიბასუხეს ჩინელმა ბავშვებმა.

უნებლიეთ გამახსენდა ჩვენებური მელიები; მართლაც, რამდენი ტყუილი უთქვამთ თავიანთ სიცოცხლეში. ალბათ, ასე ცრუობდნენ მელიები ჩინეთშიც. ჩინელ ბავშვებს კი ტყუილი არ უყვართ. ეს მათ დიდ სირცხვილად მიაჩნიათ. ამიტომ მელიას ებუტებიან და მის სურათს საბავშვო ბაღებში არა ჰკიდებენ.

სისუფთავე ძლიერ უყვართ ჩინელებს; სკოლებსა და საბავშვო ბაღებში დაგდებულ ქაღალდის ნახევსაც ვერ ნახავთ. ახლა ერთმანეთის ნივთებს როგორ უფრთხილდებიან! სადაც არ უნდა იყოს ბავშვი, მაინც არ ივიწყებს, რომ მოვალეა მოუაროს საკუთარსა და სხვის სათამაშოებს, სასწავლო ხელსაწყოებს, ტანისამოსს. თუ ბავშვი დაჰკარგავს რამეს, მას დოცლაბას შერაქმევენ, იმწუთშივე უპოვნიან და მიაჩვენებენ. ჩინელმა ბავშვმა თუ მიტოვებული ნივთი იპოვა და პატრონი ვერ ნახა, აუცილებლივ უფროსებს ჩააბარებს, რომ დამკარგავი მოძებნონ და დაუბრუნონ. ჩინელმა ბავშვებმა ქურდობა არ იციან.

— ვინც სხვას ჰპარავს, იგი თავის თავსაც ჰპარავს დაუბრუნებელ სიმიდრეს— მშობლებისა და ამხანაგების სიყვარულს, — ამბობენ ჩინელები.

შეგობრობის დიდი მოყვარულები არიან ჩინელი ბავშვები. ასი და ზოგჯერ ათასი ბავშვი ისე თამაშობს, დახტის და კოტრილობს, რომ ერთიმეორეს არ წაჰკარავს, არ აატირებს და, რასაკვირველია, ცუდ სიტყვას პირს არ გაუხსნის. მაგრამ, თუ ვინმე შეცდა, იმავე წუთს ყველა დასცინებას და გაჰკიცხავს. აი, რატომ არის, რომ ჩინეთში ბავშვები ერთიმეორეს არ ეჩხუბებიან და ერთმანეთს უწმასური სიტყვებით არ მიმართავენ. უწყსო ბავშვს წესიერი ბავშვების განრისხებისა ეშინია და მათ შინიშენას ერიდება.

ოჯახშიც ძალზე ზრდილობიანად იქცევიან. უფროსების პატივისცემა იციან. და-ძმობაშიც კი შეგნებულნი თავზიანობა და მორიდება ახასიათებთ. უფროსი ძმა, და, ან ბიძაშვილი უმცროსს ყურადღებით ექცევა, მაგიდასთან მიიწვევს, ადგილს დაუთმობს; უმცროსებიც თავის მხრივ ვალში არ რჩებიან, უფროსის რჩევას, თხოვნას და შინიშენას უსიტყვოდ ასრულებენ. ასეთი შეგნება და ზრდილობა ეჩხარება მათ, იყვნენ სწავლაში ბეჯითნი, შინ და გარეთ წესიერნი, შრომისმოყვარენი, ქვეყნისა და მშობლების მასახელმძღვანელები.

ბავშვები სკოლაში დაიარებიან, მაგრამ ხელგარჯილობასაც ეწაფებიან: ზოგი ხატავს, მერწყავს, ზოგი კერავს ან თლის.

ჩინელისათვის სირცხვილია, თუ შვილი მამის ხელობას ზუსტად
ლოდ მოეკიდება; ნასწავლ კაცად უნდა გაიზარდოს, მაგრამ
მამის ხელობაც უნდა იცოდეს. ეს შვილსაც ეხმარება და
ოჯახსაც.

ჩინელი ბავშვები ხალხის კეთილდღეობაზეც ფიქრობენ:
ისინი კრეფენ ყვავილებს, დიდები წამლებს ამზადებენ.

— თუ ნახეთ ჩინეთში ბუზი?—ლიმილით შემეკითხა პატარა
ჩინელი გო ლი-ჩენი.

— ვერა, ვერ ვნახე!—უუპასუხე და მართლაც გავკირვებული
დავრჩი, რომ საერთოდ ჩინეთში ბუზი არ არის.

— მაგრამ ბევრი კი იყო!— განაგრძობ მან,—სული გვქონდა
შეწუხებული... გავაღებდი ფანჯარას და ასობით შემოფრინ-
დებოდნენ, სანოვავეს აფუჭებდნენ, ავადმყოფობას და სენს
აერცვლებდნენ.

— მერე, როგორ მოსპეთ ამდენი ბუზი?—კითხე მე.

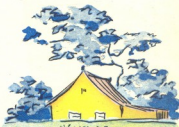
— როგორ?... სულ უბრალოდ. უფროსებმა კეთიხრეს: ყვე-
ლა ჩინელმა, დიდმა და პატარამ, პაპამ და შვილიშვილმა, მას-
წავლებელმა და მოსწავლემ ხელში აიღოს უფასოდ მოცემული
ბუზების საუღვტიო. ასეც მოვიქეციით და ყველამ ერთად შე-

ვუტიეთ იმ მუქთახორებს. ბევრმა ასზე მეტი ბუზი მოჰკლა.
ზოგმა ათასიც დაითვალა და მეგობრებისა და მასწავ-
ლებლების ათი ბარაქლა მიიღო. მეც ორჯერ ვათქმევიეთ
მეგობრებს „ყოჩაღ“-ო.

— აი, თურმე რატომ აღარ არის ჩინეთში ბუზი,—გავფიქ-
რე მე და პატარა გო ლი-ჩენს ხელი ჩამოვართვი.

— მართლაც გოლიათი ყოფილხარ, გო!

ჩინელები დიდ ყურადღებას აქცევენ ხალხის ჯანმრთელობას.
სკოლებში და ფაბრიკა-ქარხნებში შემოღებულია გამაჯანსა-
ღებელი ტანვარჯიშის სწავლება. დღეში სამჯერ ტარდება
ათწუთიანი ვარჯიში. დაწესებულ დროს ყველგან წყდება მუ-
შაობა და რადიოში გამოსულ დიქტორის ხმაზე ვარჯიშობს
მთელი ჩინეთი, დიდი და პატარა. ფიზკულტურამ უფრო ლო-
ნიერი და ლამაზი გახადა თავისუფალი ჩინეთი.

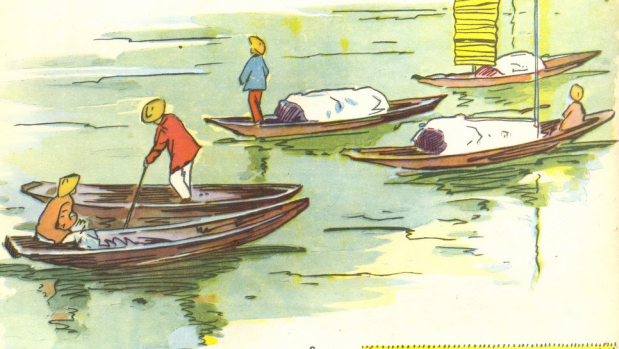
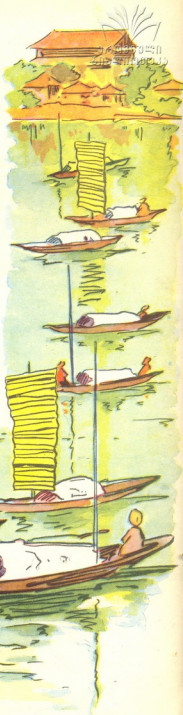
ქალაქ შანხაიში ენახეთ დიდი მდინარე, რომელზედაც ათასზე მეტი ნავი ირწყოდა.

— ეს რა არის?— ვკითხე ჩინელ მეგობარს.

— ჯონკების კუნძული!.. ზოგი ჩინელი ამ ჯონკა ნაევებზე ბინადრობს. ნაევებზე იბადებიან და იზრდებიან, ხმელეთზე მუშაობენ, მაგრამ წყალზე ცხოვრობენ.

ჩინელებს ნაევებზე კლუბები, კინო-თეატრები, საავადმყოფოები, სკოლები და საბავშვო ბაღებიც კი აქვთ მოწყობილი. დიდ ნაევზე მოწყობილ საბავშვო ბაღში 15-20 ბავშვი ეტყევა. დილით პატარა ნაევებით ბავშვები მოჰყავთ და მცურავ საბავშვო ბაღის ბაქანზე გადმოსხამენ. აქ ისინი ისევე ერთობიან, როგორც ხმელეთზე. აქვთ სათამაშოები და სათევზაო ანკესებიც კი. ვარკვეულ საათებში აღმზრდელების მეთვალყურეობით ნავის მოაჯირთან დგებიან ხოლმე და მდინარეში პატარა თევზებს იჭერენ. ამიტომ არის, რომ ჯონკაზე გაზრდილი ადამიანები განთქმული მეთევზეები და მებლვაურები გამოდიან, გულადლ დაცურავენ ზღვებსა და მდინარეებზე და წყალდიდობა და ქარიშხალი აღარ აშინებთ.

შრომამ და მშობლიურ ბუნებასთან მეგობრობამ დიდი ძალა მისცა ახალი ჩინეთის ადამიანებს და უფრო მეტი საარაკო საქმეები გააკეთებინა, ვიდრე მათ შესახებ ძველ ქართულ ზღაპრებში გავიგონია.

ჩა უპრო აღვილია

სათვის კიდე უფრო დაისაჯა.
მეორე ბიჭმა ბაბუას შეხვედრის შესახებ უამბო, — ბაბუა კი სწორედ ამ დროს ესტუმრა დედას.

ვაიგო დედამ სიმაართლე. დანაშაულისათვის დასაჯა, ტყუილის თქმისათვის კი ორჯერ მეტად მოახვედრა.

მესამე ბიჭმა კი შინ მისველისთანავე გულახდილად უამბო ყველას. რაც მოხდა გაუწყურნენ. მაგრამ რადგან სიმაართლე თქვა. აპატრეს.

თარგმანი მ. ჭავჭავაძისა

3. მსავეა ნახატები მ. ხხაბაძისა

სამი ბიჭი ტყეში წავიდა. ტყეში სოკოები და კენკრა ბლომად იყო, ჩიტები ჭიკჭიკებდნენ. ბიჭები ისე გაერთნენ, რომ იქ შემოალამდათ.

მოდინ შინისაკენ ბიჭები და თან ეშინიათ, ჩვენებისაგან მოგვხედნება!

გაჩერდნენ გზაზე და ფიქრობენ, რა უკეთესია: ტყუილი თქვან თუ მართალი?

— მე ვიტყვი, — თქვა ერთმა, — ვითომ ტყეში მგელი დაშედევა. მამას შეეშინდება და აღარ გამიწყურება.

— მე ვიტყვი, — თქვა მეორემ, — რომ ტყეში ბაბუა შეხვდა, დედას გაეხარდება და არ გამიწყურება.

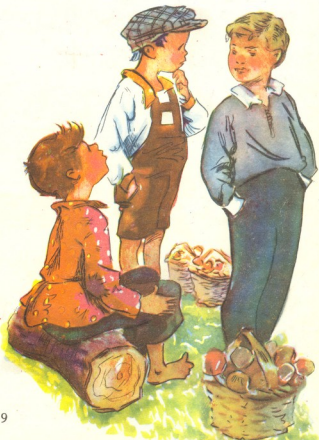
— მე კი მართლს ვეტყვი, — თქვა მესამემ, — მართლის თქმა ყველაზე ადვილია.

ყველა შინისაკენ გაეშურა. პირველმა ბიჭმა უამბო მამას, მგელი როგორ გამოუდგა.

სწორედ ამ დროს ტყის მცველი მოვიდა:

— ტყუილია, — თქვა ტყის მცველმა, — ამ ადგილებში მგელი არ იცის.

ბიჭი ტყეში საღამომდე რომ დარჩა, იმისათვის ხომ მოხვდა, ტყუილის თქმა-

მაშინ დიღარას ძლიერ სწყინდა, რომ კითხვა არ შეეძლო. სამაგიეროდ, როცა დატრიალდა თავის მასწავლებლებზე მოუთხოვნიდა, იქ არც დიღარა ჩამორჩებოდა. მასაც ხომ ჰყავდა საბავშვო ბაღში აღმზრდელი. გოგონები ისე გულმოდგინედ აქებდნენ თავიანთ მასწავლებლებს, ისე ცხარედ კამათობდნენ, თუ ვისი მასწავლებელი იყო უკეთესი, რომ დავა ხშირად ჩხუბითაც მთავრებოდა ხოლმე.

ერთხელ დატრიალმა ჩვეულებრივზე ადრე მიიბრინა დიღარასთან და შორიდანვე მიამახა:

— დიღარა, დიღარა, ჩემმა მასწავლებელმა ორდენი მიიღო!

— რა მოხდა, რას ტრამბახობ? მომავალ წელს მეც წავად სკოლაში და ჩემი მასწავლებელიც მიიღებს ორდენს!—წამოძახა დიღარამ.

დატრიალმა ხმაძალია გაიციანა, ხოლო დიღარას ცრემლები ჩამოსცვივდა.

ახლა კი დიღარა თვითონაც მოსწავლე გახდა; მასაც თავისი მეგობრები ჰყავს, ახალი სახელმწიფანელოები აქვს და, რაც

მთავარია, დიღარას მასწავლებელიც ენდობოდა.

დიღარამ დატრიალ თავის სახელში წამოიყვანა.

როცა გოგონები ოთახში შევიდნენ და ტახტზე ჩამოსხდნენ, დიღარამ გატაცებით დაიწყო სკოლის ამბების მოყოლა. დატრიალს სიტყვის თქმასაც არ აცდიდა:

— ჩემს მასწავლებელსაც ორდენი აქვს. დასვენებამე მასთან ახლოს მივედი და ორდენს შეხებე: შეუაგულში პატარა ოქროს ღერინია გამოსახული...

— შენს მასწავლებელს რა ჰქვია?— ჰკითხა დატრიალმა.

დიღარამ ჯერ არ იცოდა და ყოყმანით თქვა:

— რა ჰქვია ჩემს მასწავლებელს? ჰო, რა ჰქვია და მასწავლებელი, ეს არის და ეს!

დატრიალმა ტაში შემოჰკრა და ხმაძალია გაიციანა. დიღარა აენტო:

— სასაცილო სრულბითაც არაფერია!

— ასეთი ფიცი ხე ხარ, შევილა.— უთხრა დიღარას დედამ,— შენს მასწავლებელს მარიაში ჰქვია, შენ მისი სახელი უნდა იცოდე! ამჯერად დატრიალ შეშფოთდა:

— მარიაში, მარიაში?— ორჯერ შეეკითხა იგი,— ის ხომ ჩემი მასწავლებელია!

— როგორ თუ შენი,— დაიყვირა დიღარამ,— არაფერიც. ის ჩემი მასწავლებელია! ხომ მართალს ვამბობ, დედა?

— ნუ დავობთ, ბავშვებო.— უთხრა დედამ,— მარიაში მასწავლებელი შენც გასწავლის და შენც, თავის დროზე კი მე, ჩემს ამხანაგებს და კიდევ ბევრ ბავშვებს გასწავლიდა, რომლებიც გაიზარდნენ და ახლა თქვენსდენა შევიდები ჰყავთ.

ბავშვებმა ხმა ველარ ამოიღეს და ჩუმად შეჰყურებდნენ დედას. დიღარა ბევრს ეცადა. მაგრამ დედა პატარა მოსწავლედ ვერ წარმოიგინა. მას გაახსენდა შარშანდელი ჩხუბი დატრიალსთან და ძალიან შეერცხვა.

ახერბაიჯანულიდან თარგმნა
ლილა პარაძე

ლობა

წალი ძროხასაც მოსწუწურდა და მდინარისაკენ გაეშურა, მაგრამ ბავშვების ნათესთან ისიც შეჩერდა, ფეხები გაფარჩხა და დაიხშუვლა:

—მუ-უ! დახეთ, ლობეა!

ძროხამაც შემოუარა იქაურობას და სხვა ადგილზე დაეწაა წყალს.

ჰენის პატარა გოქს თურმე ეზოში მიწის ჩიჩქნა მოსწყინდა, ღია კიშკარში გამოხტა და მდინარისაკენ გაექანა. ლატანს რომ წააწყდა, დინგი ასწია და დაიღრუტუნა:

— ღრუტ, ღრუტ, ლობეა!.. მაგრამ მე მაინც გავძვრები! გოქი მართლაც გაძვრა და ჩვენი პატარების ნათესი დინგით სულ ერთიანად გადაჩიჩქნა და გადათხარა. ამის დანახვაზე ჰენი და ეჭამ ძია იუჰანთან საჩივლელად გაიქცნენ:

— ძია იუჰან, ეს რა საშიშლარი გოქია, წესრიგი არა სცოდნია.

— სწორედ იმიტომაცაა გოქი, რომ პატარაა და სულელი, —მიუგო ძია იუჰანმა და ჩაიციხა. —დახე ამ ბრიყვს, დინგიც მოუთხოვნია.

ესტონური ჯურნალიდან „პიონერი“
მხატვრები ე. პანდარი და მ. სპანსი

3

ინო მობანი

ენმა და ეჭამ თავიანთ სათამაშო ნაკვეთზე კარტოფილი დათესეს. ეს ნაკვეთი მათ მდინარის პირას, ორი პატარა ვერხვის უკან ჰქონდათ შერჩეული. ამ ორ ვერხვს შორის ლატანი გადავს და ლობეც გააკეთეს.

— პირუტყვმა იცის, რომ ლობეზე გადასვლა არ შეიძლება, —თქვა ჰენმა, —წესია ასეთი.

— მართალი ხარ, პირუტყვმა იცის წესი, — დაუმატა ეჭამ.

ძია იუჰანი კოლმეურნეობაში კარტოფილს რგავდა, სადილობისას მან ცხენი გამოხსნა: ცხენმა მდინარის პირას შოი-სურვა გასეირნება. ბავშვების ნაკვეთს რომ მიუახლოვდა, ყურები ცქციტა და დაიკიხვინა:

— ოჰო-ჰო-ჰო! აქ ლობე ყოფილა!

მერე იქაურობას გაშორდა და სხვაგან გაემართა საკოტრაილოდ.

ტყის კომალია

330 5532222 სტის მისევი
სასტეს A 528346888

1. დახედო ბაბუ. მუის დაჯახვეა
თავ სინს ობოში სულ სუეოცხო. ვადაბე
ფლი ობოლი მქონდა შენახული ზამბახსაფის.
ჯი მწვეთეს ღამეს კ...

7. ატრებულმა სინამ შეზ-
ბელ თესბინეს შესწილი ვასკუ-
ჩი. თესბინემ ეჭვი სიმწილანში
ოჯახე მოგანი.

3. ამ დროს
ძეის გამობნ-
დესი და ობოვე
თავი სობოში
შეძებდა.

4. თავთუ-
ჩინეს კახე
სინე ბუეცელ-
ქი მოადვი მის
ვაფლო თესბი-
ნეს ვასკუჩი.

ზე და შეველას ზარად
ფილამ ვეოლა ბრიალა.
მოქმთო.
მუე გვეშეი.
ვაბტი და ვასრიალა.
ფისი ვაოცია.
შეჩამ
თვალესი დუქრიალა:
ეს ჩი მხეცია ისეთი
ტრელი.
მადვი და
კრიალა
ჩი წვეტინი ფეხი აქეს
თავი—ღიღოვი სჩვეოლი!
შვერი ობტუნი შრიალამ.
შვერი წიე შეზიარა.
მუე კახეჯი. წამიწე.
წაგე ჩი დარბინა?
დარბის—ცოტელი ვერია.
ჩოცა ზეზღესა—ო ან!

გზორიკლი

სურა ჩივინი

დათოს კვტო

—ბი-ბი-ბი!
შოლის ავტო.
მბოლის თავი მოხმის მარტი.
ანი. უფრო აბლოს მდელი.
ანი. კახევი დაკორილი!
წინ დამწვრია დათოს დოთო.
სატეზე აქეს ორი თათი
და მარტანს მაქროლეს.
სურს ვაქროსო წინა მბოლეს.
ვეტრლი ფეხს და ვეჯის დოთო.
—ბი-ბი-ბი!
შოლის ავტო!

მარაფაკები

8. ვინამდე
შობიბინე ბურქებს შორის
თავდებრილი ფანანს მწკრივად,
წილე კობტად შემოჭრებათ
გელათები პაწაწინა.

ჩანს კრეფენ გამაღებოთ,
სათამაშოვ სან სკალიათ?
თავზე ჰილის ქული ხურავთ,
ჭეჭისხელა არე არიან!

3. ცელბ ჰემს თესბინე დამოელი ა-
ღვე წიელ და ამ ტურფებს მამასხლისს
და ჩიველს თავზე დავაფენებო.

6. ხმწონანი ხმდგან ვეცა მძიმეხადან, დახმდგანს და ჭარხან ხს იმბს. უცხვ მთ უცხვ გმობოქმებან მინახდანი და ხეცებნი. მინახდნი მხელე ზეცებნი მინახს კალთანი მხეცნი და ჭარხანი მოცხანი ზეცებნი.

7. გულენი გეწი ზამ მხეცანი. უცხვ ზელის ზელე ზოქანი. თავდანი ზეცონი გულენი დახარხი და რახ უხეცუ-

გაკვივები და კეკლები

გაკვივები
 უცხვებზედა მკლდენი
 უცხვების თხე ზელისი,
 ვაჩო ზეცონი, მინახდნი:
 უცხვების ნახი,
 არ უცხვები მთ ზონს,
 გულენი წყენი ტყილან!

გაკვივები
 უცხვებთან, მკლდენი
 ზოქანი უცხვებთან,
 მინახდნი ზეცებნი,
 წყენი არ უცხვები

კეკლები
 ზეცონს მკლდენი ზეცებნი,
 ზელე მინახდენი
 არ უცხვებნი,
 უცხვ ველი უცხვნი,
 ზონს ხე დავეცხონი,
 ხე უცხვადონი ზეცებნი,
 უცხვადონი უცხვებნი,
 ზენი არ უცხვებნი უცხვებნი

გაკვივები

გაკვივები
 არ ზამ უცხვებნი
 ზეცონი უცხვებნი,
 ზელე უცხვებნი,
 უცხვებნი, ზეცებნი

კეკლები

ზეცებნი უცხვებნი
 არ უცხვებნი,
 ზელე არ უცხვებნი,
 ზელე არ უცხვებნი

გაკვივები

არ არ, მკლდენი,
 წყენი არ უცხვებნი,
 მინახდენი უცხვებნი,
 მინახდენი, მინახდენი
 უცხვებნი უცხვებნი,
 უცხვებნი უცხვებნი,
 ზელე უცხვებნი,
 უცხვებნი უცხვებნი

ტყის
 კომედი

ხალხური ზღაპარი

მედიკალიზაცია

საქართველო

იყო და არა იყო რა, იყო ერთი ობოლი ბიჭი. სახლში მხოლოდ მოხუცი ბებია ჰყავდა და იმასთან იზრდებოდა. ბებია და შვილიშვილი ძლიერ ღარიბად ცხოვრობდნენ.

ერთ დღეს ფჭვილი გამოვლიათ. მოხუცმა სამი ლიტრა*) ხორბალი გაამზა და და შვილიშვილს უთხრა:

— წაიღე, შვილო, ეს ხორბალი. ოღონდ ქოსა მეწისქვილესთან არ მიიტანო, თორემ რამეს მოვხებრებებს და წაგართმევს.

ობოლმა ტომარა ზურგზე მოიგდო. მიდის და ფიქრობს: ბებია რას გამოვებს, მოდი, პირდაპირ იმ ქოსა მეწისქვილესთან მივიტან, აბა ენახოთ, რას გააკეთებსო.

ქოსა მეწისქვილემ ბიჭის ხორბალი ხვიშირში ჩაჰყარა და თან დააყოლა:

— მოდი, პატარა ბიჭო, რაც შენი ფჭვილი გამოვა, იმას ერთ იმდენს ჩემსას დაეუმატებ.

ლიტრა—ხის საწყაოა ხორბლეულისათვის

მანამ ეს ხორბალი ჩამოიფუჭება, თითო ზღაპარი ვთქვათ და ვინც აჯობოს, ფჭვილიც იმისი იყოს.

—თანახმა ვარ,— უთხრა ობოლმა,— ოღონდ ვინმე დავისწროთ.

ქოსა მეწისქვილემ ერთ მხარეზე ობოლი მოისვა, მეორე მხარეზე მოხუცი მესაფუქავე და დაიწყო ამბის თხრობა:

— ერთხელ დიდძალი საფუქავე მქონდა წისქვილში წასაღები: ვახურებული ხენა იყო, ხარ-კამეხს არ ეცალა. ერთი უღელი მსხვილი ბატი ავარჩიე, ორივე შევები ურემში და გავირეყე. გზა გრძელი იყო. ტყეს რომ მივადწიე, ბატები გამოვუშვი მოსაბალახებლად. უცბად საიდანლაც მგელი გამოვარდა, ერთ ბატს გვერდი გამოაგლიჯა და მიიძალა. რალას ვიზამდი, იქვე გზის პირზე გამოვეკერი თხილის წნელები, ამოვუწანი ბატს გვერდი. შევები ურემში და განვაგრძე გზა.

— შენ ეგ რა გაკვირვებია!— დაიწყო ობოლმა,— წინათ ჩვენ ბევრი ფუტკარი გვყავდა. ერთ დღეს მამაჩემმა ცხრა უღელი ფუტკარი შეაბა გუთანში და მთელი დღე ხნა. საღამოთი გუთნის თავში შემბულ ფუტკარს კისერი დაუსივდა ზედ საულლეზე. ერთმა მებობელმა ურჩია: კაკლის ლებანი დანაყე, ზედ დაადე და სიმსინეზე ხელად გაუვლისო.

მამაჩემმა დანაყა ნიგოზი და კისერზე წაუსვა. მეორე დილით ფუტკარის გასა-

ვებულ კისერზე ვეება კაკლის ხე ამო-
სულიყო. რაც დრო გადიოდა, კაკალი
უფრო იზრდებოდა, ფუტკარი კი ვერა-
ფერს ამჩნევდა.

ერთ დღეს იმ კაკალზე შემომჯდარ
ყვავს მამაჩემმა ერთი მოზრდილი ბელტი
ესროლა. ის ბელტი ზედ
კაკლის კენწეროზე შერჩა.
მოკლე ხანში კი ისე გაი-
ზარდა, რომ უზარმაზარ
მინდვრად გადაიქცა.

გაზაფხულზე ჩვენებმა იმ
მინდორზე გუთნეული აი-
ტანეს, ხარ-კამეჩი არეკეს
და ხენა-თესვას შეუდგნენ.

მალე ისეთი ყანა მოვი-
და, ისეთი, რომ ავ თვალს
არ ენახებოდა. ზაფხულში
მკა რომ დავიწყეთ, ყა-
ნიდან უტუბად ერთი კურ-
დღელი გამოვარდა. მამაჩემ-

მა მას ნამგალი ესროლა და შიგ გვერდში
გაურქო. მირბის კურდღელი, მიიშკის
ყანას, მიყუყუბით ჩვენ და ეკონავთ ძნას.
როცა კურდღელმა ყანის მკა დაამთავრა,
ნამგალი გვერდიდან გამოუვარდა, პირი-
დან კი წერილი ვაღმოუფრიალდა.

— რა ეწერა იმ წერილში?—წამოი-
ძახა მეწისქვილემ მოუთმენლად.

— რა ეწერა და ობოლს ფქვილი და
ქოსას ხრილიო,—დააბოლოვა ბიჭმა ამ-
ბავი.

— ნამდვილად ვაჯობა! მოდი, ბარემ
ის შენი გვერდმოწული ბატიც მოუყ-
ვანე, რომ ეს ფქვილი სახლში წაიღოს,—
ჩაიციხა მოხუცმა მესაფქვევემ.

რალას იზამდა ქოსა მეწისქვილე! აღ-
გა და ობოლის ფქვილს ერთი იმდენი და-
უშატა.

ობოლმა ტომარა ფქვილით გაავსო
და შინისაკენ გასწია.

დაამუშავა **როსოზო პლანიძე**
ნახატები **ბ. თოთიბაძისა**

8121/62

პ. ჭიჭინაძე

ნახატი მ. თოთიაშვილი

ბებოს ერთი რამ აწუხებს,— და ნემსში ძაფის აკებს
კარგად არ უჭერის თვალები ეოველთვის მე ვეხმარები.

უფრო მზატვრება ცუთუნის ალ. ბანძელაძეს

რედაქტორი იოსებ ნონეშვილი, სარედაქციო კოლეგია: გ.რ. აბაშიძე, ე.კ. ბურჯანაძე, ი. გრიშაშვილი, კ. გოგიაშვილი, მაცყვალა მრეველიშვილი (რედაქტორის მოადგილე), რ. მარგაიანი, ი. ნიხარულიძე, ნ. უნაფქოშვილი, შ. ცხადაძე (სამხატვრო რედაქტორი) **ბათუმის ოცდაათათა წილი** წასი 2 მან.

Д Н А А—სამოსთისი დეტის აჯრია ЦК АКСМ გრუპა № 4, აპრის 1957 რ. Тбилиси, Писма, Пахლოია 91.
საბლიტბამი, რედაქციის მისამართი: თბილისი, ჭავჭავაძის ქროსი. 91, ტელ. 3-37-38, ცაბოსი, შუკ. № 110 სტამის შუკ. № 150
ბათუმი 19202 და 01219 ბალმონოფილია დასაბავბლად 28. II. 1957 წ. ვუჩალი დაქვლილი ლილი-იგებურ ბებვის ფაბრიკა